

B.A. (Sociology)
Third Semester (Second Year)
PAPER-III
SOCIAL ISSUES, POLICIES AND DEVELOPMENT
(Discipline Specific Course)

Block-1: Understanding Social Issues

- Unit-1:** Social Issues: Illiteracy, Poverty, Unemployment, Child Labour, Bonded Labour,
Unit-2: Social Issues: Communalism, Casteism, Caste Conflicts, Untouchability, Violence
against Women and Corruption
Unit-3: Developmental Issues: Regional Imbalances, Environmental Degradation, And
Displacement

Block-2: Understanding Social Policy

- Unit-4:** Social Policy: Concept and Significance
Unit-5: National Polices for Women, Children, Aged and Differently Abled Persons.
Unit-6: National Polices for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Other Backward Classes and
Minorities.

Block-3: Social Development and Human Development

- Unit-7:** Concept of Social Development: Perspectives: Liberal, Marxist, Subaltern and Feminist;
Theories and Models of Development.
Unit-8: Strategies of Social Development.
Unit-9: Human Development: Concept, Indicators; and Human Development Index.

Block-4: Welfare Schemes

- Unit-10:** Constitutional Provisions for SC, ST, OBC, Women, Minorities, Children, Aged and
Differently Abled Persons.
Unit-11: National Level Welfare Schemes for SC, ST, OBC, Minorities, Aged and
Differently Abled Persons.
Unit-12: State Level Welfare Schemes for SC, ST, BC, Minorities, Aged and Persons with
Differently Abled.

Block-5: Contemporary Concerns Related to Social and Human Development

- Unit-13:** Social Exclusion and Inclusion.
Unit-14: Over view of Human Development Reports with special reference to India.
Unit-15: Participatory Development.

బి.ఎ.

రెండవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - III

సమాజశాస్త్రం

సామాజిక సమస్యలు-విధానాలు, అభివృద్ధి

“మనం నాగరికత సమకూర్చన వస్తుగత ప్రయోజనాలైనా వదులుకోవచ్చనేమో గానీ,
సర్వోత్తుప్రష్టమైన విద్య అందించే ఘలాలను సంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కును
మాత్రం కోల్పోకూడదు”

- డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్

డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం
హైదరాబాద్
2019

సామాజిక సమస్యలు-విధానాలు, అభివృద్ధి

పార్య ప్రణాళిక

ఖండం - I :	సామాజిక సమస్యలు-ఆవగాహన	1
భాగం-1 :	సామాజిక సమస్యలు: నిరక్కరాస్యత, పేదరికం, నిరుద్యోగం, బాలకార్యకులు, వెట్టిచాకిరి వ్యవస్థ	3-19
భాగం-2 :	సామాజిక సమస్యలు: మతతత్వం, కులతత్వం, కుల సంఘర్షణలు, అంటరానితనం, మహిళల పట్ట హింస, అవినీతి	20-34
భాగం-3 :	అభివృద్ధి సమస్యలు: ప్రాంతీయ అసమానతలు, పర్యావరణ క్షీళణ, నిరాశ్రయాకరణ	35-47
ఖండం - II :	సామాజిక విధానం-ఆవగాహన	49
భాగం - 4 :	సామాజిక విధానం: భావన, ప్రాధాన్యత	51-61
భాగం - 5 :	మహిళలు, బాలులు, వృద్ధులు, దివ్యాంగుల జాతీయ విధానాలు	62-74
భాగం - 6 :	షైడ్యూల్ కులాలు, షైడ్యూల్ తెగలు, ఇతర వెనుకబడిన తరగతులు, అల్పసంఖ్యాక వర్గాల జాతీయ విధానాలు	75-91
ఖండం - III :	సామాజికాభివృద్ధి, మానవాభివృద్ధి	93
భాగం - 7 :	సామాజికాభివృద్ధి భావన; దృక్పథాలు: ఉదారవాద, మార్కెట్, నిమ్నశ్రేణి, ప్రీవాద దృక్పథాలు; అభివృద్ధి సిద్ధాంతాలు, నమూనాలు	95-109
భాగం - 8 :	సామాజికాభివృద్ధి వ్యాపోలు	110-119
భాగం - 9 :	మానవాభివృద్ధి భావన, సూచికలు, మానవాభివృద్ధి సూచిక	120-129
ఖండం - IV :	సంక్లేష పథకాలు	131
భాగం - 10 :	షైడ్యూల్ కులాలు, షైడ్యూల్ తెగలు, ఇతర వెనుకబడిన తరగతులు, అల్పసంఖ్యాక వర్గాలు, స్త్రీలు, బాలులు, వృద్ధులు, దివ్యాంగుల రాజ్యాంగ నిబంధనలు	133-146
భాగం - 11 :	షైడ్యూల్ కులాలు, షైడ్యూల్ తెగలు, ఇతర వెనుకబడిన తరగతులు, అల్పసంఖ్యాకులు, వృద్ధులు, దివ్యాంగుల జాతీయస్థాయి సంక్లేష పథకాలు	147-160
భాగం - 12 :	షైడ్యూల్ కులాలు, షైడ్యూల్ తెగలు, ఇతర వెనుకబడిన తరగతులు, అల్పసంఖ్యాకులు, వృద్ధులు, దివ్యాంగుల రాష్ట్రస్థాయి సంక్లేష పథకాలు	161-175
ఖండం - V :	సామాజిక మానవాభివృద్ధి-సమకాలీన అంశాలు	177
భాగం - 13 :	సామాజిక మినహాయింపు, సమలీకరణ	179-189
భాగం - 14 :	భారతదేశ మానవాభివృద్ధి నివేదికలు-పర్యావరంకనం	190-203
భాగం - 15 :	సహభాగిత అభివృద్ధి	204-214